

5. díl Ramonka

□ Marie Matušová, Jičín:

První setkání s Otcem Karlem Otčenáškem bylo při povinném školení katechetů a katechetek uspořádaném komunistickou stranou o prázdninách v roce 1950, které našísti probíhalo ve zrušeném biskupském semináři v Hradci Králové. Toto školení, vedle výhody, že jsme si my zúčastnění předávali mezi sebou zkušenosti a vzájemně se poznávali, bylo pro nás zároveň i jakýmsi exerciciem, protože v té době tam ještě přebýval „pan vicektor“, jak jsme jej tehdy titulovali. Sloužil mše svatě v tamějším kostele sv. Jana Nepomuckého, měl k nám promluvy a osobně se s námi seznával, zpovídal nás a dával duchovní rady.

V té době jsem učila náboženství ve Vrchlabí a bydliла na tamějším děkanství, takže mé další setkání s ním, protože byl poslán, myslím od září 1950, právě do vrchlabské farnosti jako výpomoc v duchovní správě, bylo tam. Tedy bydliли jsme pod jednou střechou a do jeho začetí to byl pro mě velký životní dar. Vzpomínám si, bylo to řadu let před koncilien, že jsem prvně zažila, jak kněz šel po evangeliu při mši svatě mezi nás, povídal si s námi, vykládal nezvykle krásným způsobem Písmo, prositě vyžadoval od nás aktivitu. Dnes běžná věc, tehdy ne.

Měl ke mně asi důvěru, toho si velmi vážím, protože mě občas poslal s nějakým důležitým tajným vzkazem k některému knězi v diecézi. Takže jsem začala tušit, že „pan vicektor“ má biskupské svěcení. Jedna úsměvná vzpomínka z té doby: v Rudém právu byla krátká zprávička, že P. Rylký z Hradce Králové byl přitomen tajnému biskupskému svěcení Karla Otčenáška a že proto stanní před soudem. Mé podezření se potvrdilo, mnozí ve farnosti užasli. Na biskupství tehdy chodila pomáhat (protože pan biskup zapojil Kdekoho, kdo byl jen trochu ochotný) mladá dívka Anežka z Dolní Branné. Ta se jej přímo zeptala: „Je to pravda, že jste biskupem?“

- On se velmi smál a ptal se:
- „Jak jste na to přišla?“
- „Prý to bylo v Rudém Právu.“
- „A vy věříte všemu, co je v novinách?“
- „Ovšemže ne.“
- „Tak vidíte,“ smál se a tím to uzavřel.

Pak ovšem byly méně úsměvné události, když jej přišli zatknout. Zážitky to byly těživé, ale nepochybují, že nás ve vrchlabské farnosti přiblížily k Bohu. — Po čase, když už mohl z internace a vězení odpovídat

na dopisy, psal na korespondenčních listech drobounkým písmem, aby se tam toho co nejvíce vešlo. Jsou to vlastně jeho duchovní promluvy z těch let.

□ Jaroslava Kateřina Soukalová OCY, Proseč u Skutče:

Odmalicka mě to přitahovalo ke kostelu. Už kolem desátého roku jsem pomáhala dělat květinovou výzdobu. Z té doby si vzpomínám na takový úsměvný detail: byly nějaké nesrovnalosti mezi dvěma ženami, které květiny dělaly, a pan farář Ducháček rozhodl, ať tam raději nechodím, abych se „nezkazila“. Úsměvná vzpomínka z mého dětství patří taky našemu sousedovi, který mi jednou přinesl čokoládu, abych se modlíla za jeho těžce nemocnou sestru.

Už s prvním nápojem na cirkve v roce 1949 se lidé začali bát o své kněze. Už tehdy prosectí muži chodili v noci hlídat P. Petra Ducháčka k nám, tj. do domu Ludvíka Soukala na náměstí čp. 64. V místnosti vždy sedělo několik mužů, kteří byli připraveni mobilizovat obranu. Bylo smluveno, že v případě nutnosti by se začalo zvonit, aby mohli přijít lidé i z okolních vesnic s vidlemi a klacky kněze bránit.

P. Ducháček byl nakonec zatčen až v roce 1956. K výslechům zvali většinou zemědělice (bylo to v době zakládání JZD) a snažili se je přimět, aby na kněze řekli, že je zrazoval vstoupit do družstva, že byl proti socialistické vesnice atd.

Všechna svědeckví byla nakonec P. Ducháčkovi přečtena. Po letech vzpomínal na slova mého otce, jak pěkně prý u soudu mluvil. Tatínek jim tenkrát řekl, že je to hanba, že zavírají kněze. — Doma jsme se o tomto jeho výslechu nic nedozvěděli.

V roce 1953 jsem dokončovala základní školu a mým rodičům napsali, že i když mám vyznamenání, nemohu ve škole pokračovat, protože jsem nevstoupila do Plonýra a protože oni sami jsou soukromí zemědělci. Nechtěli mě nikde vzít ani do zaměstnání. Po dva roky jsem tedy pomáhala doma, a pak jsem se pokusila studovat dálkově jednoráziletku. Přijali mě na denní studium. Po maturitě se opakovalo totéž - do zaměstnání mě nikde nechtěli přijmout, o dalších studiích ani nemluvě. Prý pro špatný posudek z místa bydliště.

Reverendissimi patres, carissimi rodino,
drab v Kristu, bratri a sestry,

loučime se zde na konci praveké cesty s naší farností
sestrou Majkou, kterou jsme všichni znali a uměli rádi.
V dobách pro církev nevolných, ve svém mládí, působila
naše zemřelá sestra Marie Matušová - Patrná ve Vrchlabí
a okolí jako katechetka a blízká spolupracovnice biskupa
Mono. Karla Otčenáška, působila s ním jako pastorační
v Podkrkonoší a byla v padesátých letech minulého století
svědkyní jeho nepravdivého zatčení. Na toto období
o tom napovídá například v jedné z knih Kamínků, vydaných
Biskupstvím královéhradeckým.

Na našem mládí pak působila sestra Majka zejména
v úživu dětem a mladým této farnosti, abychom vytrvali
v dobrém, šli za Kristem a uchováli si víru ve
světě, kterou je nepříal a potíral. U její vůle na
člověce jsme se scházeli na bibliční hodiny, přičítali se
sotěři se znalostí evangelia. Mnozí z nás rádi
napomínají na tábor Kristánské mládeže a předmínáči,
které vedla na území jičínských kaplanů, např. v Neratově
v Orlických horách, na Jedlíně, v Bohdalově. Měli jsme
s tím v časech, kdy stát prosazoval tvrdou ateistickou
politiku všichni potře, zejména Majka byla často volána
na koleje v samostatně a na výhledy v rámci STB.
V době, kdy pracovala jako zdravotní sestra na území
jičínem a nosím oddělení jičínské nemocnice, měla ještě
mnoho dobrých příležitostí působit na pacienty a svoji
dobrotou a pomocí jim ukazovat lásku Krista k trpícím.

Rádo se připravovala děti k prvnímu svátému přijímání.
Radvala se s příručel P. Tomáša Fabelského a P. Jendy
Krombáře, s jejichž rodič^{ky} a saurisenci se dobře znala.
Pokud mohla a zdálo jí to dovoloval navštěvovala bohoslužby.
By nejblíže vše dobře; co vše dobrého pro nás vykonal,
co všechno jste s ní na přesné cestě psali.

Jednou, když jsem jel autobusem z Litoměřic domů,
tak na trase z Mladé Boleslavi do Jičína seděla vedle
mě starší paní. Dala jsem se do řeči. Když paní zjistila,
kam jedu, začala mi vyprávět, že když před mnoha
lety se připravovala na svatobratrskou sestru, studovala
tam s mě spolužákka z Jičína, která byla věrná a vřelá
prostojá a chvilom vnu dokazovala; nemohla si však
zapomenout na její jméno. Když jsem jí naznačil, že to
mohla být darajista Majka Patná, plně mi přivěřila.
Jábel to bylo krásné svědění! Sestra Majka
vřelá svatou se každé ožloutě svědčila, že vnu
by byla bez spůsobi mrtvá.

Dejme Ti tedy Majka za vše dobré, co jsi na
přesné pouti vykonal, za Tvůj vedení na cestě
za Kristem, za Tvůj přiblad vřelý a statečnost.
Plzeňská dobrá a věrná, vejdi se radost Pána svého! Amen.